

Sözleşme Bedellerinin Döviz Cinsinden Kararlaştırılması Yasaklanan Sözleşmelerin İstisnaları Açıklandı

Hatırlanacağı üzere, Türk Parası Kıymetini Korumu Hakkında 32 Sayılı Karar'da Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 85) ("Karar"), 13 Eylül 2018 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Karar'a göre;

- 1) Türk Parası Kıymetini Korumu Hakkında 32 Sayılı Karar'ın 4. maddesine aşağıdaki bent eklenmiştir:

"g) Türkiye'de yerleşik kişilerin, Bakanlıkça belirlenen haller dışında, kendi aralarındaki menkul ve gayrimenkul alım satım, taşıt ve finansal kiralama dahil her türlü menkul ve gayrimenkul kiralama, leasing ile iş¹, hizmet ve eser sözleşmelerinde sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılmaz."

- 2) Türk Parası Kıymetini Korumu Hakkında 32 Sayılı Karar'a aşağıdaki geçici madde eklenmiştir:

"Geçici Madde 8 – Bu Kararın 4'üncü maddesinin (g) bendinin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde, söz konusu bentte belirtilen ve daha önce akdedilmiş yürürlükteki sözleşmelerdeki döviz cinsinden kararlaştırılmış bulunan bedeller, Bakanlıkça belirlenen haller dışında; Türk parası olarak taraflarca yeniden belirlenir."

Karar'ın istisnalarını oluşturan hallerin Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından ("**Bakanlık**") belirlenmesi beklenmektedir.

Turkey Announces the Exceptions of the Agreements Prohibited from Being Denominated in Foreign Currency

As it will be recalled, Presidential Decree No. 85, Amending Decree No. 32 on the Protection of the Value of Turkish Currency (the "**Decree**") was published in the Official Gazette on September 13th, 2018 and became effective the same day:

According to the Decree;

- 1) The following paragraph has been inserted into Article 4 of Decree No. 32 on the Protection of the Value of Turkish Currency:

"g) Save exceptional situations determined by the Ministry, persons residing in Turkey are prohibited to agree the contract value under, and other payment obligations arising out of, their mutual contracts of sale and purchase of movable and immovable properties, all types of movable and immovable property rent including vehicle and financial leasing, leasing and employment¹, service and intellectual work of art agreements, in, or indexed to, foreign exchange currency."

- 2) The following temporary article has been inserted into Decree No. 32 on the Protection of the Value of Turkish Currency:

"Temporary Article 8 – Save exceptional situations determined by the Ministry, the values determined in foreign currency in the previously executed and still effective contracts which are specified in article 4 paragraph (g) of this Decree, shall be re-determined by the parties in Turkish Lira within thirty days after the said paragraph enters into force."

The Ministry of Treasury and Finance (the "**Ministry**") was expected to deliver the exceptional situations with respect to the Decree.

¹ "İş sözleşmesi" ifadesinin, İş Kanunu kapsamındaki "iş sözleşmeleri"nin yanı sıra Türk Ticaret Kanunu kapsamındaki "ticari sözleşmeler" de kapsayıp kapsamadığı Karar'da açıkça belirtilmemiştir. Kanaatimizce bu hükümde İş Kanunu kapsamındaki "iş sözleşmeleri"ne atıf yapılması amaçlanmıştır.

It is not explicitly mentioned in the Decree whether the term "iş sözleşmesi" in Turkish refers to not only the "employment agreements" in terms of the Labor Law, but also the "business agreements" in terms of the Turkish Commercial Code. We assume that it is intended to make a reference to "employment agreements" in terms of the Labor Law.

Bu doğrultuda Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ'de (Tebliğ No: 2008-32/34) Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2018-32/51) ("**Tebliğ**") 6 Ekim 2018 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Tebliğ'e göre; Karar'ın istisnasını oluşturan, dolayısıyla Türkiye'de yerleşik kişiler arasında akdedilmiş olmasına rağmen, bedellerin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılabileceği başlıca sözleşmeler şunlardır:

- T.C. vatandaşı olmayan kişilerin taraf oldukları hizmet sözleşmeleri,
- İhracat, transit ticaret, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetler kapsamında yapılan hizmet sözleşmeleri,
- Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışında gerçekleştirecekleri faaliyetler kapsamında yapılan hizmet sözleşmeleri,
- Türkiye'de yerleşik kişilerin, kendi aralarında akdedecekleri, Türkiye'de başlayıp yurt dışında sonlanan ve yurt dışında başlayıp Türkiye'de sonlanan elektronik haberleşme ile ilgili hizmet sözleşmeleri,
- İş makineleri dâhil taşıt satış/kiralama sözleşmeleri dışında kalan menkul satış/kiralama sözleşmeleri,
- Bilişim teknolojileri kapsamında yurt dışında üretilen yazılımlara ilişkin satış sözleşmeleri ile donanım ve yazılımlara ilişkin lisans ve hizmet sözleşmeleri,
- Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar'ın 17 ve 17/A maddeleri kapsamında yapılacak finansal kiralama (leasing) sözleşmeleri,
- Türkiye'de yerleşik olup, T.C. vatandaşı olmayan kişilerin taraf olduğu iş sözleşmeleri,
- Dışarıda yerleşik kişilerin Türkiye'de bulunan; şube, temsilcilik, ofis, irtibat bürosu, doğrudan veya dolaylı olarak yüzde elli ve üzerinde pay sahipliklerinin bulunduğu şirketler ile serbest bölgedeki faaliyetleri kapsamında serbest bölgelerdeki şirketlerin taraf olduğu iş ve hizmet sözleşmeleri,
- Karar'ın Geçici 8. Maddesi'nin yürürlüğe girdiği tarihten önce akdedilmiş bulunan iş makineleri dâhil taşıt kiralama sözleşmeleri.

Accordingly, the Communiqué No. 2018-32/51 Amending the Communiqué No. 2008-32/34 Regarding the Protection of the Value of Turkish Currency (the "**Communiqué**") was issued by the Ministry and entered into force by being published in the Official Gazette on October 6th, 2018.

As per the Communiqué; contracts which are excepted from the Decree, and therefore, in which the values can be determined in or indexed to foreign currency despite the fact of being executed between the persons residing in Turkey, are mainly as follows:

- Service contracts to which non-Turkish citizens of are a party,
- Service contracts executed within the scope of the export, transit trade, sales and deliveries deemed to be export as well as the services and activities of earning foreign exchange,
- Service contracts executed within the scope of activities to be performed out of Turkey by the persons residing in Turkey,
- Service contracts to be executed between the persons residing in Turkey regarding the electronic communication that starts in Turkey and ends out of Turkey, or that starts out of Turkey and ends in Turkey,
- Sale/lease contracts regarding movables except sale/lease contracts regarding the vehicles including construction vehicles,
- Sale contracts regarding the software produced out of Turkey, as well as the license and service contracts regarding the hardware and software within the scope of information technologies,
- Financial leasing contracts executed within the scope of the articles 17 and 17/A of the Decree No. 32 on the Protection of the Value of Turkish Currency,
- Employment contracts to which non-Turkish citizens residing in Turkey are a party,
- Employment and service contracts, to which the branches, representative offices, offices, liaison offices located in Turkey and owned by the persons residing out of Turkey, as well as the companies in which such persons own directly or indirectly fifty percent or more than fifty percent of the shares, and the companies in free trade zones within their activities in free trade zones, are a party,
- Vehicle (including construction vehicles) lease agreements executed before the enforcement date of temporary article 8 of the Decree.

Tebliğ ile yurtdışındaki işletme, şirket ve fonlar, belirli şartların varlığı halinde “Türkiye’de yerleşik” sayılarak Karar kapsamına alınmıştır. Buna göre; “Türkiye’de yerleşik kişilerin yurt dışındaki; şube, temsilcilik, ofis, irtibat bürosu, işlettiği veya yönettiği fonlar, yüzde elli ve üzerinde pay sahipliklerinin bulunduğu şirketler ile doğrudan ya da dolaylı olarak sahipliklerinde bulunan şirketler Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın 4 üncü maddesinin (g) bendi uygulaması kapsamında Türkiye’de yerleşik olarak değerlendirilir.”

Tebliğ uyarınca, Karar’dan müstesna olmayan sözleşmelerdeki bedellerin TL cinsinden yeniden belirlenmesi hususunda tarafların mutabık kalamaması halinde, öncelikle 2 Ocak 2018 tarihli T.C.M.B. efektif satış kuru “gösterge kur” olarak dikkate alınarak sözleşmedeki bedellerin TL karşılığı hesaplanacak, ardından bu şekilde bulunan tutar 2 Ocak 2018 tarihinden bu belirlemenin yapıldığı tarihe kadar TÜİK’in her ay için açıkladığı tüketici fiyat endeksi aylık değişim oranları esas alınarak artırılacak ve böylece Karar kapsamındaki sözleşmelerde döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak belirtilen bedeller TL cinsinden yeniden belirlenmiş olacaktır.

Bununla birlikte bu kural, konut ve çatılı iş yeri kira sözleşmeleri bakımından iki yıllık bir geçiş süreci için geçerli olmak üzere uygulanacak olup, tahsili yapılmış veya gecikmiş alacaklar için ise uygulanmayacaktır. Konut ve çatılı iş yeri kira sözleşmeleri bakımından, tarafların iki yıllık geçiş süreci içinde sözleşmelerdeki bedelleri mutabakatla TL cinsinden yeniden belirlememeleri halinde, iki yıllık süre sonrasında Karar’ın ne şekilde uygulanacağı ise belirsizdir.

Bu bilgi notunun sizler için aydınlatıcı olduğunu umuyoruz. Karar ve Tebliğ hakkında daha ayrıntılı bilgi almak ve somut duruma yönelik sorularınız için bizimle dilediğiniz zaman irtibata geçebilirsiniz.

Saygılarımızla.

Güzeldere | Balkan Hukuk Bürosu

As per the Communiqué, enterprises, companies and funds located out of Turkey are deemed to be “resident in Turkey”, and thus, within the scope of the Decree in presence of certain circumstances. Accordingly; “The branches, representative offices, offices, liaison offices located in Turkey and owned by the persons residing out of Turkey, and the funds operated or managed by such persons as well as the companies in which such persons own fifty percent or more than fifty percent of the shares or which such persons directly or indirectly own, are deemed to be resident in Turkey as the implementation of paragraph (g) of article 4 of the Decree No. 32 on the Protection of the Value of Turkish Currency.”

As per the Communiqué, in the case that the parties cannot reach to a mutual agreement on re-determining the values in TL in the contracts not excepted from the Decree, TL equivalent of the values in the contracts are first calculated taking into account the effective exchange selling rate of T.R.C.B. as of January 2nd, 2018 as the “indicator rate” and then such TL equivalent will be increased based on the monthly changes of the consumer price index announced by Turkish Statistical Institution every month between January 2nd, 2018 and the date of such re-determination. In such way, the values determined in, or indexed to, the foreign currency in the contracts will be re-determined in TL under the scope of the Decree.

Furthermore, this rule will apply to the lease contracts for houses and roofed-working places for a transitional period of two years, however, will not apply for collected or due receivables. If the parties do not re-determine the values in the lease contracts for houses and roofed-working places within a transitional period of two years, it is unclear how the Decree will be implemented after the end of such period.

We hope that this memorandum is sufficiently explanatory for you. In order to receive more detailed information regarding the Decree and the Communiqué as well as any possible question on a specific situation, please do not hesitate to contact us.

Kind regards.

Güzeldere | Balkan Law Firm